

Posudek oponenta

na diplomovou práci

Kataríny Rašovcovej

Antické tradície v diele Johna Wiliama Waterhousea

Vkus se mění, naše doba se vrací svým zájem k umění 19. století, nad kterým mnozí až do nedávna ohrnovali nos. Stalo se nejen dříve už aspoň i přísnými kritiky tolerovaným prerafaelitům, ale také salonní francouzské malbě, a konečně i malbě historické, u nás národního obrození a v Anglii době viktoriánské, i v rámci vlny vzpomínek na dobu vrcholu Britského impéria.

V rámci studia antických tradic diplomandku zaujalo dílo J.W. Waterhousea, jehož popularita překročila v osmdesátých letech znovu i na kontinent. Vyšla z existujících moderních monografií o malíři z osmdesátých a devadesátých let minulého století i pozdějších, a soustředila se na jeho antické náměty a na antické reálie na jeho obrazech.

První kapitola se zabývá současnými pracemi o Waterhouseovi a vymezením cíle práce, další je věnována Waterhouseovu životopisu a čtvrtá jeho dílům; napřed scénám z každodenního života, pak odpočívajícím ženám a scénám „dolce far niente“, historické malbě Waterhouseově a jeho současníků, vodním mýtům a milostným. Poslední dvě kapitoly pak shrnují výsledky autorčina rozboru.

Autorka sleduje W. postavení mezi jeho kolegy a prameny inspirace. Pompeje byly asi na prvním místě, populární tehdy jak výkopy a jejich publikacemi, tak neapolským muzeem i slavnou knihou Poslední dnové Pompejí E. G. Bulwera – Lyttona.

K navrženým identifikacím předloh lze připojit řadu poznámek, např.

S. 19, obr. 5 náhrobek není pompejský

obr. 6 opět římský náhrobek spíše z Říma

7 skutečný pompejský stolec, publikován

8 vzorem výklenku je lararium

obr. 9-10 sošky patrně Vesty, nikoli larové

na obr. 13 je pravá trojnožka

obr. 14 sloupy z pompejského fora, tři Gracie pro postavy vzory z pompejské malby i z reliefu

15 na stěně pompejské graffiti

16 egyptizující lev z Museo capitolino či Vatikánu

17 zejména gladiátorská helma

18 pěkná raně římská amfora a dolium

20 pěkná hydrie a kliné

22 květy citují volně pompejskou fresku

23 dost autentická geometrická mozaika na prahu

32 dost autentický zahradní nábytek, jen protažený

33 archaisující herma, má přesný vzor
35 citace 2. stylu, nejspíš Villa dei Misteri, podobně 47
36 citace námořní veduty, Herkulaneum
39 rostliny vzadu z pompejské fresky
40 tady naopak J.-L. David zhruba, ne antika
50 Titus dost autentický,
55 předlohy z Ravenny pro oděv i trůn
56, 58 pěkné dolium

tak by se dalo pokračovat velmi dlouho.

Je rozhodně škodou že autorka nevyužila možnost srovnat interiéry a zobrazené předměty s tehdejšími publikacemi originálních památek z Pompejí a Herkulanea, že zůstala vesměs na velmi obecné úrovni; někdy jde o přímé kopie publikovaných památek. Stačila by jí k tomu knihovna Ústavu pro klasickou archeologii, v mnohém i internet.

Diplomová práce tak v této oblasti zůstala jen na velmi obecných poznámkách.

Práce má vynikající barevnou přílohu, přinášející téměř úplnou obrazovou dokumentaci Waterhouseova díla i obrazů s jeho díly srovnávaných. Má bohatou bibliografii, výbornou grafickou úpravu a jen velmi málo překlepů.

Vcelku jde přes uvedené nedostatky bezpochyby o práci kvalitní, plně si zasluhující stát se podkladem obhajoby.

V Praze dne 2. září 2012

prof. dr. Jan Bouzek